

NÅGOT OM STENKNÄCKEN OCH FYND I LINDESBERGS KOMMUN 1986

Mats Andersson

Den gångna vintern, i början på 1986, kommer bl a att gå till historien då ovanligt många stenkäckor sågs i Lindesbergs kommun.

Många observationer gjordes vid fågelbordet, där stenkäcken begär- ligt kalasade på solrosfrön. Flockar på upp till åtta exemplar uppehöll sig inne i Lindesberg och sågs flera gånger på olika platser.

Den stora, vacker teknade, fågeln med den jättelika och till synes oproportionerliga näbben väckte uppmärksamhet hos folk och några undrade vad det var för fågel de hade vid sitt fågelbord. De flesta hade aldrig sett en sådan fågel tidigare - någon undrade om det kunde vara en av salmonella smittad bofink !!

Stenkäcken uppträder alltid skyggt och försiktigt vid utfodningsplatser och flyger vid minsta oro bort. Påremot säger den en väldig pondus gentemot övriga fåglar och på fågelbordet är stenkäcken den givna "kungar". Den stora och vintertid blågrå näbben demonstreras gärna och används inte sällan som tilllygge vid en eventuell strid om den bästa platsen matbordet.

Stenkäcken ses hos oss nästan uteslutande vintertid och har varje år under 1980-talet uppträtt med enstaka exemplar eller i flockar vid fågelbord. Främst i trädgårdar i Lindesbergs tätort. Vid ett sådant välbevakat matsälle i Lindesberg har stenkäcken kunnat observeras varje år sedan 1980. Den största flocken sågs en ovädersdag med kraftigt snöfall den artonde mars 1982, då sågs nio fåglar samtidigt trängas vid matplatsen.

Även om misstankar finns att stenkäckor häckar i våra trakter så har inget bofynd eller annat starkt häckningsindicium gjorts. Efter som flera tänkbara områden och lokaler finns, dröjer det förhoppningsvis inte länge förrän vi upptäcker första kända häckningen i Lindesbergs kommun. Observationer under häckningstid saknas dock inte. Sälunda finns junifynd från Storå (1961), Håkanaboda vid Stråssa (1970-talet) och från Grimsö (1982). Intressant är även observationen av en fågel vid Nyberget den nittonde maj i år.

Efter ett upprop i Bergslagsposten under våren om observationer av stenkäckor inkom svar endast från Mora kommun. Observationer hade gjorts av ett exemplar vid Vikervik, fem vid ett fågelbord i Järnboås, två i Nyhyttan och fyra stenkäckor var stationära vid ett fågelbord under januari-februari i Gytterp.

FYND AV STENKNÄCK I LINDESBERGS KOMMUN 1986.

1. Nyberget. 1 ex 19.5 (gm Polke Vennberg).
2. Storå. 2 ex i villaträdgård 2.1 (gm Ola Almkvist). 6 ex i villan- område 28.1 (Tomas Carlsson).
3. Lindesberg. Fågelsifan 1 - 7 ex under perioden januari till mars, dessutom första höstobservationen vid fågelbordet den 23.10 med 1 ex. (Christina och Stig Lundqvist).
Osmundsgatan 1 - 5 ex under perioden 1.1 - 18.4, dessutom första höstobservationen den 18.11 (Rune Andersson m fl). Dalkerhyttan 1 ex 10.1 (gm Ola Almkvist).
Fågelsifan 8 ex 11.3 (Sivert Juneholm).
Hagabergsgliden 1 - 8 ex under perioden 4.1 - 26.4 vid fågelbord. I april hördes ofta sjungande fåglar (Mats Andersson).
4. Båtshagen, Frövi 1 ex 3.5 (Jan-Erik Malmstigen).
5. Hökasta 2 ex 11.5 (Jan-Erik Malmstigen).
6. Sarbäcken, Blixterboda 2 ex 27.3 (Jan Timre).
7. Skulsta, Fellingsbro 1 ex 6.4 (Magnus Köyman).
8. Fellingsbro 2 ex 17.9 (Magnus Köyman)
9. Gropgatan, Frövi 4 ex 14.10 (Pekka Lamppu).

